

КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Безкоштовно

20 квітня 2006 року

№15 (2750)

Професор Ю.І.Якименко відкриває конференцію

Міжнародна наукова конференція

11-13 квітня 2006 р. в нашому університеті пройшла XXVI Міжнародна науково-технічна конференція "Проблеми електроніки". Організатором цієї конференції виступила кафедра фізичної та біомедичної електроніки за участю усіх кафедр факультету електроніки. До оргкомітету конференції ввійшли такі відомі вчені, як член-кореспондент НАН України професор Ю.І.Якименко, професори А.І.Петренко, В.П.Сігорський, С.В.Денбовецький, В.П.Яценко, О.П.Мінцер, В.І.Тимофєєв. Серед учас-

ників конференції – 29 докторів наук, професорів та 48 кандидатів наук з України, Росії, Литви, Німеччини, Мексики.

На конференції працювали дві секції – з проблем електроніки, мікро- та нанотехнологій і з проблем біомедичної електроніки та інформаційних технологій в біомедицині.

Було заслухано доповіді про новітні розробки в проектуванні компонентів та електронних схем, програмних і технічних засобів обробки сигналів, застосуванні інформаційних технологій у біомедицині, розробки електронних засобів діагностики й лікування та інших галузях фізичної і біомедичної електроніки та медичної техніки.

Инф. "КП"

7 квітня в Технополісі «Київська політехніка» відбулася презентація спільного з Інститутом гідромеханіки НАН України і Королівським технологічним інститутом м. Стокгольма проекту, присвяченого розвитку і впровадженню в Україні передових енергозберігаючих технологій обігріву й гарячого водопостачання будинків. У зустрічі взяли участь керівники Національної академії наук України на чолі з її президентом Б.Є. Патonom. Координатор проекту, професор Є.І.Никифорович, поінформував присутніх про сучасні світові тенденції використання відновлюваних джерел енергії для цілей теплопостачання. Зокрема, було продемонстровано роботу дослідного зразка низькотемпературного водневого паливного елемента, що є серцевиною водневої енергетики. Було оголошено про цикл лекцій і практичних занять з використання теплових насосів у системах теплопостачання, що будуть проводитися в Технополісі викладачами Королівського технологічного інституту.

Инф. «КП»

Вшанування пам'яті В.Н.Гриднева

7 квітня в НТУУ "КПІ" відбулося відкриття скульптурного портрета видатного вченого-металурга, дослідника, педагога, невтомого організатора науки і освіти, громадського діяча, ректора Київської політехніки (1952-1955), директора Інституту металофізики ім. Г.В. Курдюмова НАН України (1955-1985), засновника спеціальності "Фізика металів" у КПІ академіка Віталія Никифоровича Гриднева (1908-1990).

На початку урочистого заходу, що проходив за участю президента НАН України академіка Б.Є.Патона, гості у супроводі ректора університету академіка НАН України М.З.Згуровського, представники ректорату і громадськості поклали квіти до пам'ятника Є.О. Патону.

Урочистості із вшанування пам'яті В.Н.Гриднева відбулися в холі корпусу №9 ІФФ. До учасників зібрання звернувся ректор університету М.З. Згуровський, який нагадав про життєвий і творчий шлях академіка В.Н.Гриднева та поінформував, що враховуючи великі заслуги науковця і педагога в розвитку НТУУ "КПІ", з ініціативи кафедри фізики металів Вчена рада НТУУ "КПІ" прийняла рішення, підтримане президентом НАН України, Інститутом металофізики ім. Г.В.Курдюмова, Інститутом проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича, про вшанування його пам'яті: встановлення в корпусі №9 скульптурного портрета, облаштування мемо-

ріальної лабораторії, заснування іменної стипендії для студентів.

Академік НАН України М.З.Згуровський, зокрема зазначив: "Історія української науки знає багато славних імен, гідних прикрасити інтелектуальну скарбницю світової цивілізації. Але, коли заходить мова про таких подвижників прогресу, як Віталій Никифорович Гридnev, стає зрозумілим, що деяким людям від природи дано об'єднати в собі здатності видатного вченого, рідкісного педагога, невтомого організатора науки й освіти, визначного громадського діяча.

Кілька поколінь учених, науково-технічних співробітників, викладачів і студентів знали Віталія Никифоровича як ректора КПІ, академіка-секретаря відділення фізики АН УРСР, основоположника наукових напрямів, серед яких справою життя стало швидкісне термоміцнення сталей і сплавів.

Про Віталія Никифоровича справедливо можна сказати, що ним загартовувалась сталь, кувалися наукові кадри металофізиків і матеріалознавців. Очолюючи в КПІ кафедру термічної обробки і металофізики, академік В.Н. Гридnev не тільки підготував кваліфікований кадровий склад для Інституту металофізики, але й виховав блискучу плеяду випускників КПІ. Серед них: академіки Віктор Іванович Трефілов, Володимир Володимирович Немошкаленко і Юлія Володимирівна Найдич, члени-кореспонденти Сергій Олексійович Фірстов, Юрій Вікторович Мільман, Олександр В'ячеславович Курдюмов, Юрій Миколайович Коваль, Станіслав Петрович Ошкадьоров, академік РАН Олександр Михайлович Дихне".

Під оплески присутніх донька В.Н. Гриднева – Ірина Віталіївна та академік Б.Є. Патон відкрили скульптурний портрет В.Н.Гриднева.

У своєму виступі президент НАН України академік Б.Є. Патон подякував, за його висловом,

Закінчення на 3-й стор. ➔

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

1 Міжнародна наукова конференція

Презентація в Технополісі

1 Вшанування пам'яті В.Н.Гриднева

2 До Дня космонавтики

В.М.Яворовському – 70!

Розробки ФЕЛ – медикам

3 День ФММ

Результати першої весняної атестації

4 Мова гір

До уваги винахідників

Читаючи накази

Увага, конкурс!

Важливою складовою управління університетом є забезпечення зворотного зв'язку адміністрації та трудового колективу. Зокрема, аналіз письмових звернень, в яких студенти та викладачі висловлюють свої пропозиції, побажання і т.д. щодо питань розвитку університету, умов навчання та роботи в НТУУ "КПІ".

Нещодавно на адресу ректора надійшов лист від співробітників університету, в якому висловлювалися певні пропозиції, що стосуються окремих сторін діяльності університету. В листі співробітники вважають за необхідне створити на сервері НТУУ "КПІ" чат щоб будь-який викладач або науковець міг звернутися до ректора з

На ректорському контролі

пропозицією і отримати відповідь. Крім того, наші співробітники піднімають питання забезпечення університету ліцензійним програмним забезпеченням. Особливу увагу в листі приділено питанням ефективності функціонування наукових підрозділів університету.

Зокрема, автори звернення заострюють увагу на тому, що в університеті функціонує ряд центрів, лабораторій і т.п., які займаються діяльністю, яка далека від завдань покладених на них керівництвом університету.

Серед інших пропозицій співробітників – створення загальноуніверситетської лабораторії з сучасним обладнанням, де будь-яка кафедра чи підрозділ могли б проводити дослідження. Також у листі звертається увага на вдосконалення діяльності тендерного комітету.

За результатами розгляду листа ректор НТУУ "КПІ" М.З.Згуровський дав відповідні розпорядження керівникам основних підрозділів університету. Зокрема, доручення з організації чату та внесення пропозицій щодо придбання ліцензійного забезпечення отримав директор конструкторського бюро інформаційних систем А.Й.Савицький. Доручення, що стосуються інформування про діяльність тендерного комітету університету отримали начальник ДЕФ Л.Г.Субботіна та голова тендерного комітету Г.Б.Варламов. Доручення щодо розгляду питань ефективності діяльності наукових підрозділів університету отримали проректор з наукової роботи М.Ю.Ільченко та координатор комісії з розподілу бюджетних коштів на науку Н.С.Равська.

Термін виконання всіх доручень ректор встановив до 30 квітня 2006 року.

Инф. "КП"

КОСМОНАВТИКА: історія та сучасність

Г. Пономарьов

10 квітня в музеї-аудиторії ім. С.П.Корольова, що в першому корпусі, пройшла урочиста зустріч, присвячена Міжнародному дню космонавтики.

"45 років тому, а саме 12 квітня 1961 року, вперше в історії людства в космос полетів громадянин Радянського Союзу Юрій Олександрович Гагарін. За минулі роки в космосі побувало близько 500 чоловік із 27 країн світу. Прорив у Всесвіт став можливим завдяки інженерному і конструкторському генію Сергія Павловича Корольова – Генерального конструктора ракетно-космічних систем, колишнього студента КПІ, який навчався в 1924 – 26 рр. саме в цій аудиторії", – так розпочав свою доповідь громадський директор музею-аудиторії ім. С.П.Корольова доц. С.К.Тимченко, який ознайомив присутніх з основними віхами життя С.П.Корольова. Учасники зустрічі переглянули документальний фільм про С.П.Корольова "До зірок".

Далі виступив гість – заслужений випробувач космічної техніки, ветеран космодрому Байконур Геннадій Пономарьов, який свого часу брав участь у підготовці та запуску ракетно-космічних систем "Восток", "Восход", "Прогрес", "Марс", "Венера", "Луна" та інших, зустрічався з С.П. Корольовим. Гість розповів також про загальнонаукові проблеми, які тією чи іншою мірою пов'язані з космосом, та відповів на запитання викладачів і студентів.

11 квітня відбулася зустріч студентів і викладачів факультету авіаційних та космічних систем з головною правління Українського молодіжного аерокосмічного об'єднання "Сузір'я", народним депутатом України Олегом Володимировичем Петровим. Зустріч проходила у святковій атмосфері – стіни Малого залу ЦКМ, де вона відбувалася, були прикрашені художніми роботами школярів – переможців гуманітарного конкурсу "Космічні фантазії" та картинами українського художника-косміста Костянтина Єгорова. Урочистій частині передувала цікава шоу-програма за участю шоу-балету "Red Foxes" та співачки, лауреата українських конкурсів вокалістів Марини Склярів.

О.В. Петров відповідає на запитання студентів

Під час зустрічі студенти ФАКС задали десятки запитань О.В.Петрову та декану ФАКС О.В.Збруцькому про розвиток і сучасний стан галузі, перспективи працевлаштування, міжнародні програми УМАКО "Сузір'я" та факультету і ін. Особливу зацікавленість викликали перспективи запуску та подальшого використання українського молодіжного супутника, в розробці якого беруть участь студенти нашого університету.

Інф. "КП"

Інноваційний старт НТУУ "КПІ"

Колективом науковців нашого університету та студентів – членів НТСА проводиться робота зі створення аналітичного інноваційного центру на базі ННК "ІПСА". Передбачається, що центр, застосовуючи передові вітчизняні технології прикладного системного аналізу, буде сприяти активізації інноваційної діяльності в Україні.

На 27 квітня о 15-00 заплановано проведення відкритого семінару-дискусії на тему "Проблеми розвитку економіки України – технократичний погляд для НЕекономістів", до участі в якому запрошуються науковці та студенти. Доповідач кандидат технічних наук С.А.Силантьєв представить сучасний високоефективний інноваційний інструментарій, що використовується в розвинених країнах світу, але недостатньо відомий в Україні.

Додаткова інформація представлена на сайті НТУУ "КПІ", а також на форумі: www.acenter.ho.com.ua. З питаннями можна звертатися до студента 5-го курсу ННК "ІПСА" Андрія Заїки (моб. 80667361153, 4zai@mail.ru).

Інф. "КП"

ВІТАЄМО! ВІТАЄМО! Вадиму Миколайовичу Яворовському – 70!

18 квітня святкував своє 70-річчя декан Спільного Українсько-німецького факультету машинобудування НТУУ "КПІ" та Університету Отто-фон-Геріке, м. Магдебург (Німеччина), заступник директора з навчально-методичної роботи ММІ к.т.н., доцент Яворовський Вадим Миколайович.

Усе творче життя В.М. Яворовського пов'язано з Київською політехнікою: у 1953-му, після закінчення з золотою медаллю школи № 3 м. Глухова, він вступив до КПІ на спеціальність "Машини і технологія обробки металів тиском" (ОМТ). Трудову діяльність розпочав інженером-конструктором важкого ковально-пресового обладнання на Ново-Краматорському машинобудівному заводі, та вже за два роки продовжив навчання в аспірантурі КПІ. Тут і виявилася його здатність до самостійної наукової роботи, вміння послідовно вирішувати питання, що виникали в процесі роботи над дисертацією. Уже в травні 1966-го молодий науковець захистив кандидатську, а ще за два роки отримав вчене звання доцента кафедри ОМТ КПІ. На посаді доцента В.М. Яворовський виявив себе висококваліфікованим педагогом і вмілим організатором навчального процесу. Він плідно проводить виховну роботу зі студентами, створюючи в процесі спілкування атмосферу доброзичливості й тактовності.

Яворовський В.М. підготував і викладає на високому професійному рівні базові фахові навчальні дисципліни, зокрема теорію пластичної деформації; теоретичний аналіз процесів обробки металів тиском; технологію виготовлення ковально-пресового обладнання та штампувального оснащення.

У 1976-1980 рр. він викладав в університеті м. Аддис-Абеба (Ефіопія). У 1967 та 1991 рр. керував практикою українських студентів та читав лекції в Політехнічному інституті

м. Брно (ЧСР). Його міжнародна діяльність відзначена двома Почесними грамотами Посольства ЧСР в Ефіопії. Успішній педагогічній роботі вченого сприяло володіння іноземними мовами – російською, англійською, німецькою, він і нині читає лекції для іноземних студентів. В.М. Яворовський є незмінним організатором та учасником наукових і науково-методичних конференцій і семінарів, у тому числі міжнародних. Виконував навчально-методичні роботи у співдружності з фахівцями університетів України, Росії, Німеччини, Великобританії та інших.

З 1968 року В.М. Яворовський обіймає посаду заступника декана ММФ, а з 1999 – заступника директора ММІ. Веде плідну роботу на посадах голови навчально-методичної комісії ММІ, члена навчально-методичної комісії НТУУ "КПІ" з впровадження кредитно-модульної системи навчання в рамках Болонського процесу. Він багато років виконує обов'язки вченого секретаря науково-методичної комісії МОН України з інженерної механіки.

Яворовський В.М. – людина вимоглива до себе й до оточуючих, чудовий організатор. У 2002 році під безпосереднім керівництвом В.М. Яворовського, з ініціативи адміністрації НТУУ "КПІ" організовано Спільний Українсько-німецький факультет машинобудування, що здійснює підготовку фахівців за сучасними машинобудівними спеціальностями. На посаді декана факультету В.М. Яворовський успішно впроваджує інтеграційні процеси в освіті.

Сімдесятирічний ювілей Вадим Миколайович зустрів у розквіті творчих сил. Колеги, друзі бажать ювіляру здоров'я, наснаги, довгих років життя і подальшої плідної роботи.

Адаптивна магнітотерапія

На кафедрі фізичної та біомедичної електроніки (ФБМЕ) кореспондентів "КП" зустрів доц. В.І.Зубчук. Кількома словами він намагався розповісти нефахівцям про комплексні дослідження, які тут проводяться вже багато років під керівництвом проф. Ю.С.Синєкопа і стосуються методів і засобів експрес-діагностики та їх застосування в фізіотерапевтичній апаратурі.

Отже. Розділи медицини, яких стосуються дослідження кафедри, – діагностика та терапія. Перший оперує традиційними методами отримання інформації про стан людини – рентген, флюорографія та багато інших, зокрема експрес-методи. Терапія, серед іншого, застосовує магніто-, електро-, лазеротерапевтичну апаратуру тощо. Але традиційна фізіотерапевтична апаратура не інтелектуалізована. Це значить, що пацієнт отримує лікування без зворотного зв'язку на фізіотерапевтичний прилад, щоб змінити його дію залежно від зміни стану людини. Тож сучасні методи біорезонансної терапії покликані індивідуалізувати параметри лікувального приладу, базуючись на біотерапевтичних факторах. "Знайти вузький коридор параметрів для кожного пацієнта", – наголосив Віктор Іванович. Тобто в сучасні лікувальні системи вводять параметри пацієнта (характеристики пульсу, температуру, електричні потенціали певних точок тіла тощо) і прилад "відає" процедуру, найефективнішу для кожного конкретного випадку. Приміром, використовуючи адаптований магнітоапарат, як довели науковці, можна досягти лікувального ефекту за 5 сеансів, тоді як при традиційному підході призначали 10-15 процедур.

За цією тематикою захищено дві кандидатські дисертації. Владислав Шликов продовжує працювати на кафедрі, а Мохаммад Делавар Касмаї нині намагається знайти можливість практичного втілення наукових напрацювань. Випускник аспірантури кафедри Валерій Крещук закінчує свою кандидатську, присвячену лазеротерапії.

Підсумовуючи, проф. Ю.С.Синєкоп сказав: "Ми не лише досліджуємо вплив фізичних факторів на людину з метою визначення їх терапевтичної дії, але також займаємося розробкою методів і засобів адаптивної фізіотерапії на засадах комп'ютеризованих лікувально-діагностичних комплексів, оптимізацією їх лікувальної дії на пацієнта для забезпечення найефективнішого лікування".

Побачити невидиме око

Дослідження, що виконуються на кафедрі ФБМЕ під керівництвом проф. В.О.Фесечка, стосуються "розшифровки" електрокардіограм та енцефалограм. Кожному з нас хоч раз доводилося тримати паперову стрічку з "кривими" сердечності чи справжні "простирадла" із частотолом, що відображав діяльність головного мозку. Навіть досвідченому діагносту важко в цих зображеннях заархівити ознаки можливих відхилень і майбутніх хвороб.

Аналізуючи сигнали електроенцефалограми (для епілептіології), фахівець відшукує групи коливань (комплексів) певної форми. Коли такі комплекси присутні в певній кількості – ставить відповідний діагноз. Зовнішній вигляд цих комплексів на пізніх етапах захворювання – відомий, але лише описово. Тому перша задача, яка була вирішена, – формалізація описання комплексів та розробка методу створення еталонів для різних класів таких комплексів. Це дозволило проводити автоматичний пошук комплексів у ЕЕГ та підказувати лікарю їх розташування. А вже на ранніх етапах захворювання вони можуть проявлятися у "спотвореному" вигляді, наприклад, бути низькоамплітудними, зміщеними. Такі комплекси часто невидимі при візуальному аналізі, але їх присутність у сигналі ЕЕГ несе додаткову дуже важливу інформацію щодо роботи мозку, так би мовити, показує на потенційну "готовність" до розвитку хвороби.

Дослідники кафедри також розробили експериментальний зразок (на рівні найсучасніших досягнень), що дозволяє вияв-

Проф. В.О.Фесечко, проф. Ю.С.Синєкоп, доц. В.І.Зубчук

ляти і реєструвати складові електрокардіосигналів, які не можна побачити на звичайних кардіограмах. Не варто наголошувати, наскільки важливою є діагностика на ранніх етапах захворювання (приміром, виявлення аритмії серцевої діяльності). Завдяки математичним методам обробки інформації, отриманої з датчиків, вдається відсіяти шуми і діагностувати ранні прояви хвороб. Прилад успішно проходить клінічні дослідження в Жовтневій лікарні, Інституті геронтології, Інституті ней-

ПІДКАЗКИ ДЛЯ МЕДИКІВ

Методи експрес-діагностики, розроблені на ФЕЛ, застосовують у фізіотерапевтичній апаратурі

рохірургії тощо. І якщо на перших порах новація вчених КПІ викликала чи не здивування, то вже перші результати переконали медиків у дієвості й потрібності такої апаратури. За підсумками досліджень викладач кафедри Іванушкіна Наталя Георгіївна захистила кандидатську дисертацію. Це саме вона розробила математичні методи та структуру нової системи ЕКГ високого розрізнення. Нині доц. Н.Г.Іванушкіна працює над впровадженням та подальшим розвитком нових методик. Про результати досліджень науковці неодноразово доповідали на міжнародних наукових конференціях та повідомляли у фахових виданнях.

Володимир Опанасович із гордістю розповідає про молоде поповнення колективу. Жєня Карплюк, п'ятикурсник ФЕЛ, працює на кафедрі з 9-го класу. Нині за успіхи в навчанні й результати наукових досліджень Євгена було удостоєно стипендії Президента України. Його останні здобутки – створення виміральної частини дослідної установки.

Асистент кафедри Антон Попов достроково закінчує написання кандидатської. Він працює над створенням методів автоматичного аналізу електросигналів (які супроводжують роботу мозку людини та відображають його стан), щоб безпомилково знаходити патологічний патерн, здатний надати лікарю додаткову інформацію для визначення діагнозу. "Наша система по суті є "системою підтримки прийняття рішень лікарем", – розповідає він. І додає: "Поряд з прикладною задачею пошуку епілептиформних комплексів, в рамках цієї роботи було отримано і теоретичні результати. Наприклад, було створено метод для побудови материнських вейвлет-функцій, які пристосовані до проведення адаптивного вейвлет-аналізу сигналів. Тепер під кожен групу сигналів, в яких потрібно знайти коливання (графоеlementи) певної форми, можна за цим методом створити свій адаптивний вейвлет, застосування якого оптимально вказує в спектрі сигналу на присутність саме цих необхідних досліднику коливань. Ці напрацювання можна використовувати в різних сферах обробки сигналів".

На кафедрі ФБМЕ (завідувач проф. В.І.Тимофєєв) завжди багато цікавих прикладних розробок і новинок, затребуваних сьогоднішнім. Головне, щоб їх шлях до споживача був не надто звивистим.

Записала Н.Вдовенко

Доц. Н.Г.Іванушкіна та аспірант А.Попов

Вшанування пам'яті В.Н. Гриднєва

Закінчення. Початок на 1-й стор.

"улюбленому КПІ", ректору за вшанування пам'яті В.Н.Гриднєва як видатного вченого, який дбав про розвиток фундаментальних і прикладних досліджень, доклав багато зусиль на посаді директора КПІ і організатора та багаторічного керівника Інституту металофізики, підкреслив його високі людські якості, висловив подяку скульптору О.П.Скоблїкову за його чудову роботу.

Із теплими словами на адресу організаторів урочистостей, присутніх учнів В.Н.Гриднєва виступили його донька І.В.Гриднєва, перший віцепрезидент Академії наук, директор Інституту металофізики НАН України академік А.П.Шпак, професор кафедри фізики металів НТУУ "КПІ" О.В.Білоцький.

Серед учнів та соратників академіка В.Н. Гриднєва в урочистостях взяла участь академік, керівник інститутів НАН України В.Г. Бар'яхтар, О.М. Івашишин, М.В. Новіков, В.Л. Найдек, В.В. Скороход, К.А. Ющенко, провідні науковці члени-кореспонденти Ю.В. Мільман, В.Т. Черепін, С.П. Ошкадьоров, С.А. Фірстов, Д.Ф. Чернега та інші, заступник міністра освіти і науки України М.Ф. Степко, співробітники та студенти університету.

Ю. Москаленко

1950 р.

Зі спогадів академіка В.Н. Гриднєва

Засновник кафедри спеціальності "Фізика металів" В.Н. Гриднєв сумлінно готувався до виступів перед студентською аудиторією.

Серед конспектів, які готував Віталій Никифорович, хотіли б навести написаний перед Днем знань 1.09.1976 р. У ньому лаконічно, але глибоко розкрито погляди вченого на спеціальність, відданість справі, на роботу дослідників. "Науку треба робити власними руками!" – цей заповіт В.Н. Гриднєва і сьогодні є одним з основних вихідних положень кафедри фізики металів в організації навчального процесу.

"Высшая школа призвана подготовить инженеров высокой квалификации для работы в цехах, в заводских лабораториях, в НИИ, конструкторских бюро. Инженеры нужны с хорошей подготовкой, вооруженные арсеналом теоретических и практических знаний. Но главное любящих свою специальность."

Все три представленные в данной аудитории специальности достаточно близки и по подготовке и по характеру практической деятельности и мне представляется в не очень далеком будущем еще больше сблизить учебные планы и уж если делать узкую специализацию, то это осуществить на последнем курсе за счет курсовых и дипломных проектов.

Несколько слов о работе исследователей и научных сотрудников. Это не легкая работа!

Не боятся черновой работы! Науку надо делать собственными руками! Расцвет творческой деятельности 20-40 лет.

Путь исследователя – научного работника совсем не гладкая дорога к пьедесталу почета.

Есть трудности, просчеты, провалы и разочарования. Многое зависит от умения правильно обобщать теоретические и экспериментальные результаты работ, делать правильные прогнозы и предвидения дальнейшего развития событий как в области науки, так и в области развития техники".

День ФММ

Факультет менеджменту та маркетингу 31 березня відзначив 14 річницю факультету. В урочистих заходах з нагоди цієї дати брали участь декани, завідувачі кафедр, професори та викладачі з провідних ВТНЗ Болгарії (технічні університети Габрово та Софії), Латвії (Ризький технічний

Факультет зміцнює міжнародні зв'язки. Відбулося підписання Меморандуму з представниками Каунаського і Вільнюського технічних університетів та Університету Баня-Луки. Також підписано угоди про співробітництво між ФММ та економічними факультетами Білоруського національного технічного університету та Таллінського технологічного університету. Ці заходи пройшли

університет), Литви (Вільнюський та Каунаський технічні університети), Естонії (Таллінський технологічний університет), Білорусі (Білоруський національний технічний університет), Боснії і Герцеговини (Університет Баня-Луки). 30 березня відбулося засідання Міжнародної асоціації деканів (ректорів, директорів) економічних факультетів (інститутів) провідних технічних університетів країн Центральної та Східної Європи.

в урочистій обстановці в Софійському соборі.

31 березня у залі засідань Вченої ради у присутності іноземних делегацій, представників професорсько-викладацького складу факультету відмінникам навчання та іменним стипендіатам вручалися похвальні грамоти та відзнаки (на фото). Гості привітали студентів зі святом, з високою оцінкою їх навчання, побажали подальших успіхів.

С.В. Войтко, заступник декана ФММ

Із повоєнних років життя та діяльність академіка Віталія Никифоровича Гриднєва, визначного вченого та педагога, талановитого організатора науки і вищої освіти, тісно пов'язані з КПІ. На той час він уже мав величезний досвід наукової та викладацької роботи. А вже ще з середини 30-х років працював у Дніпропетровському металургійному і фізико-технічному інститутах разом із академіками В.М. Свєчніковим та Г.В. Курдюмовим – визнаними у світі фахівцями-металознавцями.

У роки Великої Вітчизняної В.Н. Гриднєв на Магнітогорському металургійному комбінаті брав безпосередню участь в освоєнні виробництва легованих сталей для оборонної промисловості, розробці технологічних режимів їх термічної обробки, контролі якості готової продукції. Тут виявився талант В.Н. Гриднєва як непересічного науковця, організатора, допитливого дослідника фазових та структурних перетворень у вуглецевих та легованих сталях.

Наукові та організаційські здібності В.Н. Гриднєва повною мірою розкрились у Києві, коли в лютому 1945 року його направили в розпорядження Академії наук УРСР і зарахували старшим науковим співробітником Інституту чорної металургії, а в березні 1945 р. – доцентом КПІ.

У період відновлення зруйнованого війною народного господарства гостро постала проблема навчання інженерних кадрів різного профілю і, зокрема, такого важливого, як металургійний. Металознавчий напрям підготовки інженерів у складі створеного в 1944 р. металургійного факультету КПІ очолював академік В.М.Свєчніков – завідувач кафедри металознавства та термічної обробки, яку в 1948 р. було реорганізовано з утворенням кафедри металознавства під керівництвом В.М.Свєчнікова та нової кафедри – термічної обробки. Останню очолював проф. В.Н. Гриднєв, що на той час підсумував свої наукові дослідження у докторській дисертації.

Діяльність В.Н. Гриднєва в цей період була винятково активною, а її наслідки досить яскравими. Його викладацька майстерність та методична довершеність ведення навчального процесу, організаційні якості дістали гідне визнання: у серпні 1947 р. В.Н. Гриднєва було призначено на посаду заступника директора з наукової і навчальної роботи КПІ.

У 1948 р. в КПІ було розпочато прийом студентів на спеціальність "Фізика металів". Перші три роки навчання відповідали загальнотехнічній підготовці і лише з 1952 р. профілювання фахівців з фізики металів було організовано на новій кафедрі термічної обробки і фізики металів, очолюваній проф. Гриднєвим. Він запросив з Уральського політехнічного інституту доц. В.Г.Пермякова, який забезпечував підготовку студентів старших курсів з фізичних методів дослідження металів, та залишив на роботу асистентом випускника кафедри О.В.Білоцького. Тоді ж активну участь у підготовці фахівців брали такі видатні вчені АН України, як академік А.А. Смирнов, Г.С. Писаренко, чл.-кор. А.Г. Лесник.

Випуск спеціалістів-металофізиків став важливою ланкою в розвитку нового в системі АН України інституту – Інституту металофізики, з яким доля В.Н. Гриднєва була пов'язана від моменту його створення – 1 березня 1955 р. – і протягом наступних тридцяти років, коли він був незмінним директором цього закладу.

На посаді завідувача кафедри термічної обробки та фізики металів В.Н. Гриднєв приділяв багато уваги розвитку та впровадженню нових сучасних методів дослідження, розробці оригінальних методик експерименту та зміцненню матеріальної бази кафедри. Йому вдалося створити на кафедрі творчу атмосферу, вдало поєднати навчальний процес з науково-дослідною роботою. Це була школа, в якій зростали і виховувалися науково-педагогічні кадри.

У серпні 1952 р. В.Н. Гриднєва було призначено ректором КПІ, на цій посаді він перебував протягом трьох років. У 1957 р.

вченого було обрано членом-кореспондентом АН України, він переходить на постійну роботу до Академії наук, при цьому не пориваючи зв'язків з КПІ та кафедрою, де працює за сумісництвом. Керівництво кафедрою він передав доценту В.Г.Пермякову, який у 1959 р. захистив докторську дисертацію і очолював кафедру до 1973 р.

Отже, з Київською політехнікою було пов'язано близько 15 років творчої праці академіка В. Н. Гриднєва. В останні роки, перебуваючи на посаді директора Інституту металофізики, під час творчих, ювілейних зустрічей Віталій Никифорович з теплою згадував роки напруженої праці, коли доводилось докласти багато зусиль та енергії для розвитку кафедри та інституту, для становлення нових наукових напрямів, підготовки кадрів, оснащення обладнанням, встановлення зв'язків з науковими та виробничими організаціями.

Діяльність академіка В.Н. Гриднєва у КПІ

Достатньо лише згадати, що у створеній В.Н. Гриднєвим на кафедрі термічної обробки та фізики металів сприятливій творчій атмосфері захистили кандидатські дисертації Ю.О. Кочержинський, В.І. Трефілов, В.Т. Черепін, О.В. Білоцький, М.В. Білоус, В.Г. Нечипоренко, О.І. Єфімов і докторські дисертації В.Г. Пермяков, О.В. Білоцький та М.В. Білоус.

Творчі зв'язки кафедри з АН УРСР і, зокрема, з Інститутом металофізики з року в рік зміцнювались. Багато випускників кафедри поповнили відділи Інституту металофізики, Інституту проблем матеріалознавства, Інституту надтвердих матеріалів, Інституту електроварування ім.С.О.Патона та ін. Нині Інсти-

В.М. Свєчніков, В.Н. Гриднєв, В.І. Трефілов (1958 р.)

тут металофізики більш як наполовину укомплектовано за рахунок випускників кафедри та ІФФ. Майже півстоліття декани факультету – чл.-кор. НАН України Д.Ф. Чернега, проф. А.П. Сьомик, проф. О.М. Бялик – наполегливо вели і ведуть роботу з розширення цих зв'язків.

За підтримки та активного сприяння акад. В.Н. Гриднєва свого часу було створено філії кафедр у відповідних підрозділах академічних інститутів, що пізніше стало підґрунтям для створення навчально-наукової Асоціації «Матеріалознавство» між ІФФ НТУУ "КПІ" та академічними інститутами: металофізики ім. В.Г. Курдюмова, проблем матеріалознавства ім. І.М. Францевича, електроварування ім. С.О.Патона, надтвердих матеріалів ім. В.М. Бакуля, фізико-технологічного інституту металів і сплавів.

Академік В.Н. Гриднєв був талановитим керівником наукової школи, який передбачав майбутнє. Справи, започатковані ним, продовжують в Академії наук та НТУУ "КПІ".

О.В. Білоцький, Ю.Н. Москаленко

Результати першої весняної атестації

Однією з традицій університету, спрямованих на покращення і контроль якості навчання стало проведення щосеместру двох атестацій. Перша атестація у весняному семестрі поточного навчального року тривала з 27 березня по 1 квітня. Загальна кількість студентів, які брали участь в атестації, порівняно з минулим роком зменшилася приблизно на 1000 осіб і становить 19802 студенти. При цьому кількість таких студентів коливається від 179 на ФФВС до 1742 на ФЕЛ.

На діаграмі наведені певні результати весняної атестації поточного семестру порівняно з аналогічною атестацією 2004/2005 навчального року. Аналіз атестацій показує, що частка різних категорій студентів залишається практично стабільною: так, частка студентів, які атестовані з усіх дисциплін, складає 42,2% (рік тому 42,8%), а частка студентів, які неатестовані з трьох і більше дисциплін – 20,8% (20,3%). Разом з тим приємно відзначити, що з року в рік зменшується кількість студентів, неатестованих з усіх дисциплін: якщо рік тому таких студентів було 121, то зараз їх 88.

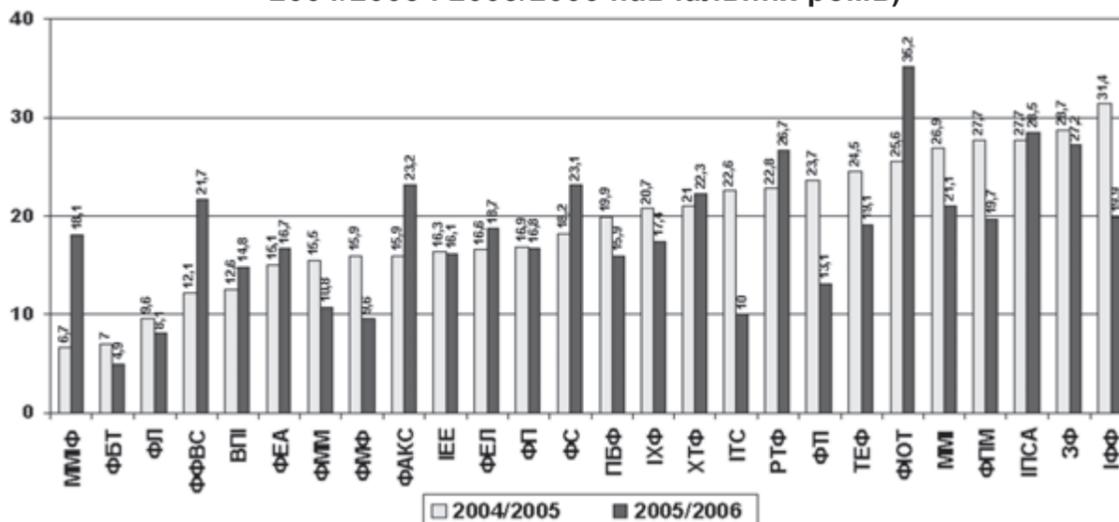
Певне занепокоєння викликає те, що порівняно з минулим роком частка студентів 4-го курсу, які атестовані з усіх дисциплін, зменшилася з 50,8% до 43,9%, а частка студентів, які неатестовані з трьох і більше дисциплін – зросла з 15,4% до 17,3%. Цим студентам треба замислитися над ситуацією, що склалася, тим більше, що невдовзі їм буде необхідно проходити державну атестацію на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня "бакалавр".

Дуже прикро також, що дехто з майже 4000 студентів перших чотирьох курсів, які мають три і більше неатестацій, може потрапити до числа тих, кого за поданням факультетів та інститутів відповідно до "Положення про організацію навчального процесу в НТУУ "КПІ" буде відраховано з університету ще до початку літньої сесії. Та чи варто спокушати долю? А вже час для того, щоб мобілізуватися і виправити ситуацію ще є.

І.О. Мікульонюк, начальник відділу навчально-виховної роботи

ЧАСТКА СТУДЕНТІВ, ЯКІ НЕАТЕСТОВАНИ З ТРЬОХ І БІЛЬШЕ ДИСЦИПЛІН (РОЗПОДІЛ ПО ФАКУЛЬТЕТАХ ТА ІНСТИТУТАХ, %)

(порівняння результатів I атестації весняного семестру 2004/2005 і 2005/2006 навчальних років)

У картинній галереї нашого університету імені Григорія Синиці проходить виставка копій картин Миколи Костянтиновича Реріха – видатного російського художника, мислителя-гуманіста, письменника.

Невтомний трудивник, М.К.Реріх всі свої знання, енергію і талант скеровував на ствердження в житті гуманістичних ідеалів, етичного і естетичного виховання, творчої радісної праці, яка змінює світ. Ним було створено Інститут об'єднаних мистецтв, Нью-Йоркський музей, Паризьке товариство, Центр в Брюгге, Товариство і музей в Ризі, об'єднання художників "Сог Anders" ("Палаючі серця"), міжнародний культурний центр "Corona Mundi" ("Вінок Світу"), Гімалайський інститут наукових досліджень; на початку тридцятих років засновано Всесвітню Лігу культури. Його девізом було – "Благословенні перешкоди, ними ростемо".

М.К.Реріх створив близько 7000 полотен, з яких понад 300 присвячено красі й величі Гімалаїв. М.К.Реріх пи-

сав: "Мистецтво – серце народу. Знання – мозок народу. Тільки серцем і мудрістю зможе об'єднатися і зрозуміти одне одного людство".

На виставці представлено понад 30 копій, майстерно виконаних випускни-

Мова гір

В.М. Єрофєєв

ком КПІ 1977 р. Віктором Миколайовичем Єрофєєвим. В.М.Єрофєєв захоплювався малюванням у шкільні та студентські роки. Після закінчення КПІ працював інженером у різних закладах, останні 17 років – в Міненерго України.

Перше знайомство з роботами Миколи Костянтиновича та Святослава Миколайовича Реріхів, яке відбулося у 1975 році на виставці їх картин у Києві, заклало відчуття радості від зустрічі з мальовничими полотнами великих Майстрів.

Після вивчення духовної спадщини сім'ї Реріхів В.М.Єрофєєв почав писати копії картин М.К.Реріха. Перші картини створив під керівництвом народного художника України В.С.Титуленка. Свої роботи неодноразово виставляв у музеях та навчальних закладах Києва, Боярки, Козельця, Остра.

Інф. "КП"

До уваги винахідників

Департамент науки та інноватики НТУУ «КПІ» за участю департаменту навчально-виховної роботи і Наукового товариства студентів та аспірантів оголошують конкурс «Винахід року» в номінаціях:

«ВИНАХІД РОКУ СЕРЕД ПРАЦІВНИКІВ НТУУ «КПІ» «СТУДЕНТСЬКИЙ ВИНАХІД РОКУ»

Переможці конкурсу будуть нагороджені дипломами I, II, III ступенів та грошовими преміями, а їх розробки отримають рекомендації для участі у Всеукраїнському конкурсі «Винахід року».

Для участі в конкурсі необхідно подати такі документи:

1. заяву з рекомендацією підрозділу університету;
2. копію патенту України на винахід чи корисну модель або рішення про видачу з описом до патенту;
3. документи, що підтверджують впровадження винаходу (корисної моделі) (за наявності);
4. копії ліцензійних договорів та договорів на передачу ноу-хау (за наявності);
5. документи, що підтверджують участь у виставках, на яких експонувався даний винахід (корисна модель) чи продукція, виготовлена завдяки впровадженню винаходу (корисної моделі).

Термін подачі документів – до 31 червня 2006 р.

Підведення підсумків конкурсу та оголошення переможців відбудеться у День винахідника та раціоналізатора 16 вересня 2006 р.

Докладніше про умови конкурсу та форму заявок можна дізнатися за адресою: www.ssa.ntu-kpi.kiev.ua, www.tpolis@ntu-kpi.kiev.ua

Заявки на участь у конкурсі приймаються у Технополісі «Київська політехніка» (корп. № 6, вхід з боку біовету). Тел. для довідок: 454 9952. Відповідальна особа: Марія Руденко.

Наказ ректора НТУУ «КПІ» №4-83 від 10 квітня 2006 р. про заборону продажу та вживання алкогольних напоїв, в тому числі слабоалкогольних, на території НТУУ «КПІ»

1. Заборонити продаж та вживання алкогольних напоїв, у тому числі слабоалкогольних, на території НТУУ «КПІ»: в гуртожитках, навчальних корпусах та на прилеглих до них територіях.

2. Проректору Варламову Г.Б. проводити роз'яснювальну роботу серед осіб, які навчаються в НТУУ «КПІ», та вживати відповідних заходів до порушників.

3. Голові комісії з розподілу площ університету та визначення доцільності здачі в оренду тимчасово не використаних приміщень (Новікову О.М.) вживати передбачених чинним законодавством заходів до порушників – суб'єктів підприємницької діяльності, які орендують приміщення НТУУ «КПІ» (не подовження дії договорів оренди).

4. Начальнику відділу кадрів та діловодства (Нагорному Б.П.) довести цей наказ до керівників структурних підрозділів НТУУ «КПІ».

5. Начальнику відділу контролю та супроводу договорів оренди (Ломачі В.О.) довести цей наказ до керівників суб'єктів підприємницької діяльності, які орендують приміщення НТУУ «КПІ».

6. Керівникам громадських організацій рекомендувати систематично розглядати питання на засіданнях відповідних органів та проводити роз'яснювальну роботу.

7. Контроль за виконанням наказу покласти на проректорів з науково-педагогічної роботи Варламова Г.Б., Печеника М.В. та на керуючого справами Бабенка А.І.

ЧИТАЮЧИ НАКАЗИ

Згідно з наказом ректора НТУУ «КПІ» №4-77 про режим роботи університету у зв'язку зі святами

1. Вважати неробочими днями:

– 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 травня 2006 року для працівників, аспірантів, студентів, які працюють за п'ятиденним робочим тижнем;

– 1, 2, 7, 8, 9 травня 2006 року для працівників, аспірантів, студентів, які працюють за шестиденним робочим тижнем.

2. Вважати робочими днями:

– для працівників, які працюють за п'ятиденним робочим тижнем:

- суботу 15 квітня 2006 року з відпрацюванням у цей день за середу 3 травня 2006 року;
- суботу 29 квітня 2006 року з відпрацюванням у цей день за четвер 4 травня 2006 року;
- суботу 13 травня 2006 року з відпрацюванням у цей день за п'ятницю 5 травня 2006 року.
- суботу 20 травня 2006 року з відпрацюванням у цей день за понеділок 8 травня 2006 року.

3. 29, 30 квітня 2006 року та 1, 2, 3, 4, 5, 06, 7, 8, 9 травня 2006 року проводити обмежений допуск у навчальні корпуси згідно з графіком навчального процесу.

• КОНКУРС • КОНКУРС •

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«Київський політехнічний інститут»

ОГОЛОШУЄ КОНКУРС

на заміщення посад завідувачів кафедр (доктор наук, професор):

– приладобудування приладобудівного факультету, яка буде вакантною з 26 червня 2006 року;

– промислової електроніки факультету електроніки, яка буде вакантною з 28 червня 2006 року.

на заміщення вакантних посад завідувачів кафедр

(доктор наук, професор):

– автоматизації управління електротехнічними комплексами інституту енергозбереження та енергоменеджменту;

– ливарного виробництва чорних та кольорових металів інженерно-фізичного факультету;

– теоретичних основ радіотехніки радіотехнічного факультету;

– англійської мови №1 факультету лінгвістики.

на заміщення посад професорів (доктор наук, професор), які будуть вакантні з 01 вересня 2006 року по факультетах, кафедрах:

Факультет інформатики та обчислювальної техніки

Кафедра автоматизованих систем обробки інформації і управління професорів - 2

Кафедра технічної кібернетики професорів - 1

Факультет електроніки

Кафедра звукотехніки та реєстрації інформації професорів - 1

на заміщення посади професора (доктор наук, професор), тимчасово зайнятої до проведення конкурсу:

Інженерно-фізичний факультет

Кафедра високотемпературних матеріалів та порошкової металургії професорів - 1

на заміщення посад доцентів (доктор наук, кандидат наук, доцент), старшого викладача (кандидат наук), асистентів, тимчасово зайнятих до проведення конкурсу по факультетах, кафедрах:

Факультет менеджменту та маркетингу

Кафедра математичного моделювання економічних систем доцентів - 2

Факультет прикладної математики

Кафедра спеціалізованих комп'ютерних систем асистентів - 1

Факультет електроніки

Кафедра мікроелектроніки асистентів - 1

Кафедра звукотехніки та реєстрації інформації асистентів - 1

Кафедра фізичної та біомедичної електроніки асистентів - 1

Приладобудівний факультет

Кафедра приладів і систем орієнтації та навігації асистентів - 1

Міжуніверситетський медико-інженерний факультет

Кафедра медичної кібернетики та телемедицини ст. викладачів - 1

асистентів - 1

Кафедра лікувально-діагностичних комплексів асистентів - 1

Термін подання документів – місяць від дня опублікування оголошення.

Адреса: 03056, Київ-56, проспект Перемоги, 37, відділ кадрів, кімната 114.

Олексій Іванович Некрашевич

30 березня 2006 року на 77-му році життя раптово помер ветеран праці, заслужений діяч освіти України, відомий фахівець з фізичної культури Некрашевич Олексій Іванович.

Олексій Іванович працював у Київському політехнічному інституті на кафедрі фізичного виховання з 1961 року. З 1977 по 1989 рр. та з 1993 по 1996 рр. – на посаді завідувача кафедри. Безпосередньо брав активну участь у створенні факультету фізичного виховання і спорту. З відкриттям факультету з 1996 по 2003 рр. був заступником декана з навчально-методичної роботи і завідувачем кафедри підготовки фахівців з фізичного виховання і спорту. Пішов з життя не тільки відомий в Україні фахівець, а Людина та Вчитель з великої літери.

Народився Олексій Іванович в м.Семипалатинську в освіченій інтелігентній сім'ї. Батько працював головним інженером Маріупольського металургійного комбінату, мати закінчила фундаментальну гімназію і виховувала сина чуйним та добрим до людей.

У роки Великої Вітчизняної війни 16-річний О.І.Некрашевич разом зі своєю матусею переховував від німців та врятував єврейську дівчинку, за що йому присвоєно почесне звання "Праведник Бабиного Яру" і занесено до книги пам'яті жертв Бабиного Яру.

Співробітники факультету та друзі висловлюють глибоке співчуття сім'ї покійного.

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного університету України

«Київський політехнічний інститут»

✉ 03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221

☎ гол. ред. 241-66-95; ред. 454-99-29

Головний редактор
В.В.ЯНКОВИЙ

Провідний редактор
В.М.ГНАТОВИЧ

Редактор
Н.Є.ЛІБЕРТ

Дизайн та комп'ютерна верстка
І.І.БАКУН

Комп'ютерний набір
Л.М.КОТОВСЬКА

Коректор
О.А.КІЛХЕВИЧ

Ресстраційне свідоцтво Кі-130
від 21. 11. 1995 р.

Друкарня АТЗТ«Атопол»,
м. Київ, пр. Московський, 9
Тираж 1500

Відповідальність за достовірність інформації несуть автори.
Позиція редакції не завжди збігається з авторською.